

नेपाल राजपत्र माग ३

नेपाल राजपत्र

माग ३

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड १८] काठमाडौं, फागुन २३ गते २०२५ साल [पूर्वातिरिक्ताङ्क ३२ (क)]

निर्वाचन आयोगको सूचना

निर्वाचन आयोगले बनाएको तल लेखिए दस्तावेजिमको “निर्वाचन (आन्तरिक कार्य व्यवस्था) नियमहरू, २०२५” सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ।

निर्वाचन आयोग (आन्तरिक कार्य व्यवस्था) नियमहरू, २०२५

निर्वाचन आयोग ऐन, २०२४ को दफा ६ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी निर्वाचन आयोगले बनाएको देहायका नियमहरू श्री ५ महाराजाधिराजबाट स्वीकृत गरिबक्सेको छ-

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:- (१) यी नियमहरूको नाम “निर्वाचन आयोग (आन्तरिक कार्य व्यवस्था) नियमहरू, २०२५” रहेको छ।

(२) यी नियमहरू तुरन्त प्रारम्भ हुनेछन्।

२. परिभाषा:- विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यी नियमहरूमा—

(क) “संविधान” भन्नाले नेपालको संविधान सम्झनु पर्छ।

(ख) “आयोग” भन्नाले संविधान तथा तत्काल प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम गठन भएको निर्वाचन आयोग सम्झनु पर्छ।

(ग) “प्रमुख निर्वाचन आयुक्त” भन्नाले आयोगको प्रमुख निर्वाचन आयुक्त सम्झनु पर्छ।

(१)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लघु होस्तु

(२)

नेपाल राजपत्र भाग ३

(घ) "आयुक्त" भन्नाले आयोगको प्रमुख निर्वाचन आयुक्त बाहेक अन्य निर्वाचन आयुक्त सम्झनु पर्छ ।

(ङ) "सचिव" भन्नाले आयोगको सचिव सम्झनु पर्छ ।

३. आयोगको निर्णयः— (१) संविधान अन्तर्गत अन्य कुनै आयुक्त वा श्री ५ को सरकारको कर्मचारीलाई सुमिएकोमा बाहेक संविधान र प्रचलित नेपाल कानून अनुसार आयोगले गर्ने सबै काम प्रमुख निर्वाचन आयुक्त मात्र रहेकोमा निज समक्ष र प्रमुख निर्वाचन आयुक्तको अतिरिक्त अन्य निर्वाचन आयुक्त रहेकोमा निजहरूको बैठक समक्ष प्रस्तुत गरिने छ र सो तहबाट भएको निर्णय बमोजिम कार्यान्वित हुनेछ ।

(२) आयोगले आपनो बैठकको कार्यविधि आफै व्यवस्थित गर्नेछ ।

(३) आयोगको प्रत्येक निर्णयको अभिलेख पुस्तिका सुरक्षित राख्ने कर्तव्य सचिवको हुनेछ ।

(४) सचिवले आयोगको निर्णय प्रमाणित गर्नेछ ।

४. संबैधानिक तथा कानूनी विषयमा राय लिने— आयोगले संबैधानिक तथा कानूनी विषयमा महान्यायाधिवक्तासंग राय लिन सक्नेछ ।

५. कर्मचारीहरूको सम्बन्धमा आयोगको परामर्श लिनुपर्ने— आयोगको काममा खटिएका निजामती कर्मचारीलाई त्यसरी खटिएको अवस्थामा फिर्ता गर्नु परेमा आयोगको परामर्श लिनु पर्नेछ ।

६. श्री ५ को सरकार तथा संबैधानिक अङ्गहरूसित सम्पर्क— आयोगले श्री ५ को सरकारसंग निकासा लिनुपर्ने विषयमा गृह पञ्चायत मन्त्रालय मार्फत सम्पर्क राख्नु पर्नेछ र अन्य विषयमा आयोगले मन्त्रिपरिषद् सचिवालय तथा कुनै पनि मन्त्रालय, विभाग वा संबैधानिक अङ्गसित सोझै सम्पर्क राख्न सक्नेछ । मन्त्रिपरिषद् सचिवालय, मन्त्रालय, विभाग वा संबैधानिक अङ्गहरूले पनि आयोगसित सोझै सम्पर्क राख्न सक्नेछ ।

७. सहयोग गर्ने— (१) आयोगले कुनै निश्चित् अवधिको लागि निर्वाचन सम्बन्धी काममा लगाउन सम्बन्धित मन्त्रालय, विभाग, अदालत, कार्यालयसित अनुरोध गरेमा सो बमोजिम सहयोग गर्नु पर्नेछ ।

(२) आयोगले निर्वाचन सम्बन्धी कुनै विषयमा छलफल गर्न कुनै पनि सरकारी कर्मचारीलाई बोलाएमा सहयोग दिने प्रत्येक कर्मचारीको कर्तव्य हुनेछ ।

(३) काज खटिएका वा आयोगलाई सहयोग गर्न बाध्यता भएको सरकारी कर्मचारीले आफूले गर्नुपर्ने काममा सहयोग समय समयमा नगरेमा त्यस्तो सरकारी कर्मचारी उपर उचित कारबाही गर्न आयोगले श्री ५ को सरकार वा सम्बन्धित अधिकारीलाई सिफारिश गर्न सक्नेछ ।

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित फरिएपछि, मात्र लागु हुनेछ ।

d. वर्गीय तथा व्यावसायिक संगठन र विभिन्न तहका पञ्चायतहरूसित सम्पर्क राख्न सकिने:-

आयोगले निर्वाचिन सम्बन्धी कुनै विषयमा वर्गीय तथा व्यावसायिक संगठन वा कुनै तहका पञ्चायतसित छलफल गर्न परेमा वा सल्लाह लिन आवश्यक देखेमा त्यस्तो वर्गीय तथा व्यावसायिक संगठन वा त्यस्तो पंचायतका प्रतिनिधिहरूसित छलफल गर्न सक्नेछ ।

e. पारिश्रमिक तथा भत्ता दिने:- (१) निर्वाचिनको काममा खटाइएका गैर सरकारी व्यक्तिहरूलाई आयोगले मनासिव ठहराए बमोजिम निर्धारित बजेट शीर्षकभित्र रही पारिश्रमिक र दैनिक भ्रमणभत्ता दिन सक्नेछ । तर त्यस्तो पारिश्रमिक र दैनिक भ्रमण-भत्ताको दर श्री ५ को सरकारको राजपत्राङ्कृत अधिकृत तृतीय थ्रेणीले पाउनेभन्दा बढी हुने छैन ।

(२) कुनै जिल्ला स्थित सरकारी कर्मचारीले निर्वाचिनको कामको सम्बन्धमा सो जिल्लाभित्र वा बाहिर भ्रमण गर्दा प्रचलित नेपाल कानून बमोजिमको पूरा दैनिक भ्रमण-भत्ता पाउने छ ।

(३) निर्वाचिनको काममा खटाइएका सरकारी कर्मचारीहरूलाई आयोगले चाहेमा प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम पाउने दैनिक वा भ्रमणभत्ताको बदलामा अनुदान दिन सक्नेछ । तर दैनिक वा भ्रमणभत्ताको बदलामा अनुदान तोकदा उप-नियम (२) का अधीनमा रही प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम पाउने दैनिक वा भ्रमणभत्ताको अङ्कुभन्दा बढी हुने छैन ।

१०. भईपरी आउने रकम र सोध भर्ना:- आयोगको लागि बजेटको शीर्षकमा छुट्टाइएको भईपरी आउने रकमबाट खर्च गर्नु पर्दा अर्थ मन्त्रालयको स्वीकृति लिनु पर्ने छैन ।

तर सो रकम प्रमुख निर्वाचिन आयुक्तको आदेश वा स्वीकृतिले मात्र खर्च गर्न सकिने छ ।

११. यी नियमहरू बमोजिम हुने:- यी नियमहरूमा लेखिएजति कुराहरूमा यी नियमहरू बमोजिम र अरूपमा प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम हुनेछ ।

ग्राहाले-

थीरबहादुर रायमाझी
सचिव ।

श्री ५ को सरकारको छापाखानामा मुद्रित ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुन्छ ।

आधिकारिकता मद्दण विभागबाट प्रझाप्तिकरिएपछि मात्र लाग हनेछ।